

Rim: Via Appia.
Senekov grob (na levi).

VIKTOR STESKA: IMENOSLOVNE ČRTICE.

Beričevo. Blizu Dola pri Ljubljani je vas Beričevo. Da to ime nima zveze z biričem (Gerichtsdienner), je gotovo. Nemško poznamenovanje tega kraja Förtschach pa nas napotuje na pravo razlago. Kakor je na Koroškem Ferlach nastalo iz Borovlje, tako je Förtschach in Beričevo iz: Boričevo. Imen iz korena bor je mnogo: Bor, Borje, Borek, Borčec, Borovak, Borlje, Borovo, Borovna, Borovnica pri Vrhniki in pri Novem mestu, Borovsko. Borič, borak, borje pomeni Föhrenwald, pa tudi Tannenwald. Za to razlago govori tudi ime sosednje vasi Brinje, Brinj, Brinjan itd., kar je vzeto tudi po rastlini kakor Beričevo.

Čemšenik. Na Kranjskem sta dva kraja tega imena: župnija Čemšenik pri Zagorju ob Savi in vas z graščino Čemšenik pri Dobu. Prvi kraj nima nemškega naziva, drugi pa se imenuje nemški Scherenbüchel. Pri Mirni peči je vas Čemše.

To ime je izvajati iz čremsa, Traubenkirsche, prunus padus, ki je povsod znan grm, dà, celo nizko drevo. Ljubi vlažne kraje, listnate gozde, bregove vodã, pa sega tudi visoko v gore. Beseda je znana Slovencem v raznih oblikah. Cilenšek našteva v svoji knjigi: »Naše škodljive rastline« str. 106 sledeče različice: Čemž, čremž, čremsa, črensa, čramsã, čimž, čremen. Berneker: Slavisches etymologisches Wörterbuch, str. 145, izpričuje, da se beseda nahaja pri vseh Slovanih; v ruščini v obliki čeremha, čerema, v češčini: třemcha in střemcha, v poljščini: trzemcha. V besedi

Čemšenik, ki torej pomeni kraj, kjer raste čremsã, je izpal r, kakor v besedah češnja, čep, čepinja, čeva, čevalj za črešnja itd. Ker je bil prvotno r dosti jak in slišen, je Nемец Čremšenik prekroutil v Scherenbüchel. Nemška beseda je torej r ohranila, v slovenščini pa je izpal.

Črmošnice. Na Dolenjskem je kočevska župnija Črmošnjice. O etimologiji te besede se je že mnogo pisalo. P. Ladislav Hrovat je razlagal to besedo iz čer-mož-n-ice = Felsenbewohner (»Dom in Svet«, 1892, 563). Nemški učenjaki, na primer Jos. Obergföll, menijo, da je to ime sestavljeno iz Zer (zur) in Mošnje ali Mošnjice, češ da kočevsko ljudstvo še sedaj govori dei (= die) Mosche ali pa Moschnitze. Prav jim hodi, da ima Valvasor (Ehre d. H. Krain, VIII, 835) to ime res zapisano Zermoschnitz, prezrli pa so, da ima zapisano tudi Tschermoschnitz (XI, 196) in da je to pravilna pisava. Preprosti ljudje pa izvajajo ime iz črne mošnjice = Schwarzbeutel. Vse te razlage pa niso utemeljene. Pomisliti bi bilo, da se Črmošnice ne nahajajo samo ene, da sta že samo na Kranjskem dve vasi tega naziva. Poleg župnije Črmošnice je tudi še vas istega imena v stopiški župniji, kjer ne prebiva noben Kočevец. Dalje imamo Črmožice v rogaškem sodnem okraju na Štajerskem, Czermosznia v Galiciji, Třemošno na Češkem v plzenskem in litomišelskem okraju, Třemošnice v časlavskem in vlašinskem okraju (Allgem. Ortschaften-Verzeichnis, Wien, 1902). Na Hrvatskem so kraji: Čremušina, Čremušnica, Čremušnjak (Orts- und